

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTENİ

SAYI: 33

05/10/2026 – 12/10/2026

KÜRESEL EKONOMİ VE KRİPTO VARLIK GÜNDEMİNDE ÖNE ÇIKAN HABERLER

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Merkez Bankası (Federal Reserve - FED) 15-16 Eylül tarihinde gerçekleşen son toplantısının tutanaklarını yayımladı. Eylül ayında politika faizini 25 baz puan artırarak yüzde 3,75-4,00 aralığına yükselten FED üyeleri, tutanaklarda artırımın gerekçesi konusunda farklı görüşler ortaya koydu. Bazı üyeler enerji kaynaklı fiyat şoklarına karşı önlem alınması gerektiğini savunurken, bazı üyeler talep kaynaklı enflasyona dikkat çekti. Tutanaklar sonrasında Ekim toplantısında faizlerin sabit bırakılması beklentisi güç kazandı.

Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund- IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, küresel ekonominin yüksek enerji maliyetleri, artan kamu borcu ve yapay zeka yatırımlarından kaynaklanan risklerle karşı karşıya olduğunu belirtti. Özellikle enerji arzındaki kesintilerin enflasyonu artırdığı, yapay zeka yatırımlarının ise büyümeyi desteklemekle birlikte talep kaynaklı fiyat baskılarını güçlendirebileceğini ifade etti.

ABD borsaları haftayı yükselişle kapattı. S&P 500 endeksi yüzde 1,15 artışla 7.812 puana çıkarken hafta içinde 7.844,52 seviyesi ile gün içinde rekor seviyeyi gördü, NASDAQ-100 endeksi ise perşembe günü teknoloji hisselerine gelen satışların ardından haftayı yüzde 0,24 artışla tamamladı.

ABD'de Institute for Supply Management (ISM) tarafından açıklanan hizmet sektörü PMI verisi, eylül ayında 55,4 seviyesinden 54,9'a geriledi. Piyasa beklentisi 55,2 seviyesindeydi. Hizmet sektörü fiyat endeksi ise 72,6'dan 74'e yükselerek Temmuz 2022'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Özellikle enerji maliyetleri ve tedarik zincirindeki aksaklıklar enflasyonist baskıların devam ettiğine işaret etti.

Ethereum ağının ölçeklenebilirliğini ve işlem verimliliğini artırmayı amaçlayan Glamsterdam güncellemesi, 6 Ekim tarihinde Sepolia test ağında etkinleştirildi. Güncelleme kapsamında blok oluşturucular ile doğrulayıcıların ayrıştırılması, blok seviyesinde erişim listeleri oluşturulması ve işlem maliyetlerinin daha doğru hesaplanmasına yönelik değişiklikler öne çıkıyor.

Chainalysis tarafından yayımlanan Doğu Asya Kripto Varlık Benimsenme Raporu, Çin'de eşler arası (P2P) stabil kripto varlık transferi gerçekleştiren benzersiz cüzdan sayısının 2024

yılının ilk çeyreği ile 2026 yılının ikinci çeyreği arasında 43 katına çıktığını ortaya koydu. Temmuz 2025-Haziran 2026 döneminde bireysel saklama cüzdanlarıyla ilişkili 18,1 milyon transferde toplam 104,1 milyar dolarlık işlem hacmi tespit edildi.

Kripto varlık donanım cüzdanı üreticisi Ledger'in Güneydoğu Asya'daki yetkili satıcısı CryptoBilis üzerinden temin edilen cihazları kullanan çok sayıda kişinin kripto varlıklarının çalındığı bildirildi. Saldırının, cihazlara, kullanıcılarına teslim edilmeden önce yerleştirilen yetkisiz donanım bileşenleri aracılığıyla kurtarma ifadelerinin ele geçirilmesi sonucunda gerçekleşmiş olabileceği değerlendirilmektedir. Güvenlik araştırmacıları tarafından yapılan açıklamalarda, Bitcoin, Ethereum ve Tron ağlarında gerçekleşen şüpheli işlemlerle bağlantılı kayıpların 86 milyon doları aşabileceği belirtildi. Ancak toplam kayıp tutarı henüz kesin olarak doğrulanmadı. Ledger, olayın belirli bir satıcıyla bağlantılı olduğunu ve şirketin kendi sistemlerinde herhangi bir güvenlik ihlali tespit edilmediğini açıkladı. Yaşanan gelişmelerin ardından CryptoBilis'in cihaz satışları geçici olarak durdurulurken, ilgili satıcıdan cihaz temin eden kullanıcılara varlıklarını güvenli cüzdanlara aktarmaları tavsiye edildi.

Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA), Markets in Crypto Assets Regulation (MiCA) hükümlerine uyum sağlamayan stabil kripto varlıklara ilişkin hizmetlerin sonlandırılmasını istedi. Yayımlanan görüş kapsamında, Avrupa Birliği'nde faaliyet gösteren kripto varlık hizmet sağlayıcılarının, söz konusu varlıklara yönelik alım satım, saklama ve transfer dahil tüm hizmetlerini sonlandırması gerektiği belirtildi. ESMA, yatırımcıların yeni pozisyon açmasını veya mevcut pozisyonlarını artırmalarını engelleyecek tedbirlerin uygulanmasını isterken, mevcut pozisyonların mümkün olan en kısa sürede ve en geç 8 Ocak 2027 tarihine kadar uyumlu hâle getirilmesini veya tasfiye edilmesini öngördü. Bu süreçte yalnızca mevcut pozisyonların tasfiyesi, dönüştürülmesi, çekilmesi, transferi veya güvenli şekilde saklanması için gerekli hizmetlere sınırlı olarak izin verilebileceği açıklandı.

Yunanistan Ulusal Ekonomi ve Maliye Bakanlığı, kripto varlık kazançlarının vergilendirilmesine yönelik düzenleme taslağını kamu istişaresine

açtı. Taslak kapsamında, kripto varlık satışlarından elde edilen kazançlar ile staking ve borç verme faaliyetlerinden sağlanan getirilere %10 vergi uygulanması, yıllık 500 avroya kadar kazançların ise vergiden muaf tutulması öngörülüyor. Kripto varlıklar arasındaki takas işlemlerinin vergilendirme dışında tutulduğu taslağa ilişkin istişare süreci 22 Ekim 2026'da sona erecek.

Tokenizasyon platformu Securitize, aralarında

Apple, Nvidia, Microsoft ve Tesla'nın da bulunduğu 12 ABD şirketinin hisse senetlerini Solana blokzinciri üzerinde tokenize ederek yatırımcıların erişimine sundu. Securitize Stocks adıyla başlatılan hizmet kapsamında, tokenlerin dayanak hisse senetleriyle bire bir desteklendiği ve uygun yatırımcılara temettü ile oy hakkı gibi hissedarlık haklarının sağlandığı belirtildi. USDC üzerinden takas işlemlerinin gerçekleştirileceği sistemde, Jump Trading'in likidite sağlayıcısı olarak görev alacağı açıklandı.

HAFTANIN ÖNE ÇIKAN GELİŞMELERİ (05 EKİM–12 EKİM)

Küresel piyasalarda geçtiğimiz hafta FED'in para politikasına ilişkin beklentiler, yükselen tahvil getirileri ve jeopolitik riskler ön plana çıktı. ABD'de eylül ayı tarım dışı istihdamının 29 bin kişi artarak beklentilerin altında kalması ve işsizlik oranının yüzde 4,2 seviyesinde gerçekleşmesi, FED'in ekim ayında faiz artıracığına yönelik beklentileri zayıflattı. Ancak hafta içerisinde yayımlanan FED'in eylül ayı toplantı tutanakları, üyelerin çoğunluğunun yıl sonuna kadar ilave faiz artırımını uygun gördüğünü ortaya koydu. ABD'nin 10 yıllık tahvil getirisi hafta içerisinde yüzde 5,33 seviyesine yükselirken, 30 yıllık tahvil getirisi yüzde 5,70'i aşarak son 24 yılın en yüksek seviyesini test etti. ABD hisse senedi piyasalarında teknoloji şirketlerinin yapay zeka yatırımları ve artan

finansman maliyetleri ön plana çıkarken, Nasdaq endeksi hafta başında rekor seviyeleri test etmesinin ardından satış baskısıyla karşılaştı. Emtia piyasalarında ise Orta Doğu'daki jeopolitik gelişmeler ve Hürmüz Boğazı'ndaki sevkıyat riskleri petrol fiyatlarında dalgalanmaya neden olurken, Brent petrol hafta içerisinde 100 doların üzerinde işlem gördü. Kripto varlık piyasalarında ise küresel risk iştahındaki gerileme ve ABD tahvil getirilerindeki yükseliş satış baskısını artırdı. Haftaya 85.902 dolar seviyesinden başlayan Bitcoin, hafta içerisinde 80.000 dolar seviyesine kadar geriledikten sonra 82.564 dolar seviyesinden kapanış gerçekleştirdi. Spot Bitcoin ETF'lerinde ise yüksek tutarlı çıkışlar yaşandı.

GELECEK HAFTAYA BAKIŞ (12 EKİM–19 EKİM)

Küresel finansal piyasalarda gelecek hafta ABD'de açıklanacak enflasyon verileri ve üçüncü çeyrek bilanço sonuçları ön planda olacak. Çarşamba günü açıklanacak ABD eylül ayı Tüketici Fiyat Endeksi, FED'in para politikasına yönelik beklentiler açısından haftanın en önemli verisi olacak. Perşembe günü açıklanacak Üretici Fiyat Endeksi ve perakende satış verileri de yakından takip edilecek. Hafta boyunca gerçekleştirilecek IMF ve Dünya Bankası

toplantılarında küresel ekonomik görünüme ilişkin değerlendirmeler izlenecek.

Kripto Varlık Takvimi:

- 13.10.2026- Sonic (S)- Denetim Raporu
- 15.10.2026- Filecoin (FIL) Token Kilit Açılımı

KRİPTO VARLIĞA DAYALI BORSA YATIRIM FONLARI

Bitcoin: -678 milyon USD

05.10.2026-12.10.2026 tarihleri arasında Bitcoin ETF'lerinden 678 milyon USD seviyesinde net çıkış gerçekleşti.

Ethereum: -542,1 milyon USD

05.10.2026-12.10.2026 tarihleri arasında Ethereum ETF'lerinden 542,1 milyon USD net çıkış gerçekleşti.

Kaynak: <https://farside.co.uk/> ABD piyasalarında işlem gören BlackRock, Fidelity, Bitwise, ARK Invest, Franklin Templeton, Valkyrie, VanEck, WisdomTree ve Grayscale ETF'lerini kapsamaktadır.

EN ÇOK YÜKSELEN/DÜŞENLER (HAFTALIK)

Tablo 1: En Çok Yükselenler

Proje İsmi	Sembol	Yükseliş Oranı
Starknet	STRK	%77.9↑
Bitway	BTW	%72.5↑
LayerZero	ZRO	%22,3↑
Filecoin	FIL	%17.9↑
NEAR Protocol	NEAR	%16.4↑

Tablo 2: En Çok Düşenler

Proje İsmi	Sembol	Düşüş Oranı
Venice Token	VVV	%15↓
Sky	SKY	%14.9↓
Uniswap	UNI	%14.8↓
Memecore	M	%12.7↓
Mantle	MNT	%11.7↓

Kaynak: <https://coingecko.com> 12.10.2026 saat 10:30 itibarıyla piyasa değeri bakımından ilk 100 içerisinde yer alan kripto varlıklar esas alınmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYON USD)

Tablo 3: Türkiye'deki Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim	
	5.10.26	12.10.26
Binance TR	194	241
BtcTurk	115	148
Paribu	105	113

05.10.2026 – 12.10.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

05.10.2026 – 12.10.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, Türkiye'de faaliyet gösteren kripto varlık alım satım platformlarının günlük işlem hacimlerinde genel olarak artış yaşandığı gözlemlenmiştir. Söz konusu dönemde Binance TR platformunun günlük işlem hacmi 194 milyon dolardan 241 milyon dolara yükselerek yaklaşık

%24,23 oranında artış göstermiştir. BtcTurk platformunun günlük işlem hacmi ise 115 milyon dolardan 148 milyon dolara yükselerek yaklaşık %28,70 oranında artış kaydetmiştir. Paribu platformunun günlük işlem hacmi 105 milyon dolardan 113 milyon dolara yükselerek yaklaşık %7,62 oranında artmıştır. Genel görünüm itibarıyla söz konusu üç platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 414 milyon dolardan 502 milyon dolara yükselerek yaklaşık %21,26 oranında artmıştır. Türkiye kripto varlık piyasasında incelenen platformlar özelinde toplam işlem hacmindeki artışın ağırlıklı olarak Binance TR ve BtcTurk platformlarında görülen hacim artışlarından kaynaklandığı, Paribu platformundaki sınırlı artışın da görünümü desteklediği gözlemlenmiştir. Sıralama açısından Binance TR ilk sıradaki yerini korurken, BtcTurk ikinci, Paribu ise üçüncü sıradaki konumunu sürdürmüştür.

GLOBAL PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYAR USD)

Tablo 4: Global Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim		Kayıtlı Genel Merkez
	05.10.26	12.10.26	
Binance	6.65	7.65	Dubai, BAE
OKX	1.73	1.44	Seyşeller
Bybit	1.08	1.27	Dubai, BAE
Coinbase	1.09	1.14	ABD
Upbit	0.89	0.88	Güney Kore

05.10.2026 – 12.10.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

5.10.2026 – 12.10.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, küresel ölçekte faaliyet gösteren kripto varlık platformlarının toplam günlük işlem hacminde önceki haftaya göre artış yaşandığı, platform bazında ise artış ve azalışların birlikte görüldüğü gözlemlenmiştir. Binance platformunun günlük işlem hacmi 6,65 milyar dolardan 7,65 milyar dolara yükselerek yaklaşık

%15,04 oranında artış göstermiştir. OKX platformunun günlük işlem hacmi 1,73 milyar dolardan 1,44 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %16,76 oranında azalmıştır. Bybit platformunun günlük işlem hacmi ise 1,08 milyar dolardan 1,27 milyar dolara yükselerek yaklaşık %17,59 oranında artış kaydetmiş olup bu artışla birlikte işlem hacmi sıralamasında dördüncü sıradan üçüncü sıraya yükselmiştir. Coinbase platformunun günlük işlem hacmi 1,09 milyar dolardan 1,14 milyar dolara çıkarak yaklaşık %4,59 oranında artış göstermesine rağmen dördüncü sıraya gerilemiştir. Upbit platformunun günlük işlem hacmi ise 0,89 milyar dolardan 0,88 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %1,12

oranında sınırlı azalmıştır. Genel görünüm itibarıyla incelenen beş platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 11,44 milyar dolardan 12,38 milyar dolara yükselerek yaklaşık %8,22 oranında artmıştır. Sıralama açısından Binance ilk sıradaki, OKX ise ikinci sıradaki yerini korurken, Bybit üçüncü sıraya yükselmiş, Coinbase dördüncü sıraya gerilemiştir. Upbit ise beşinci sıradaki konumunu sürdürmüştür. Toplam hacimdeki artışın ağırlıklı olarak Binance platformunda gözlenen yükselişten kaynaklandığı, Bybit platformundaki artışın da bu görünümü desteklediği, OKX ve Upbit platformlarında görülen düşüşlerin ise toplam artışı kısmen sınırladığı gözlemlenmiştir.

MKK KRİPTO VARLIK PİYASA VERİLERİ (HAFTALIK)

Tablo 5: MKK Kripto Varlık Verileri

KV PİYASA DEĞERİ		YATIRIMCI SAYISI	
12 Ekim	187,71 Milyar TL	12 Ekim	3.743.888 kişi
05 Ekim	192,37 Milyar TL	05 Ekim	3.722.728 kişi
BAKİYELERDEKİ FARKLI KV SAYISI		KVMKS ÜYE PLATFORM SAYISI	
12 Ekim	1.528	12 Ekim	43
05 Ekim	1.526	05 Ekim	43

HAFTALIK KRİPTO VARLIK İŞLEM HACMİ SIRALAMASI	
05.10.2026 – 12.10.2026 İlk 5 Varlık	
1-USDT 2-MAGIC 3-RLC 4-OGN 5-USDC	

YATIRIMCI PROFİLİ			
12.10.2026			
YERLİ	YABANCI	KADIN	ERKEK
3.737.937	5.949	628.899	3.114.329
KURUMSAL		BİREYSEL	
658		3.743.228	

Karşılaştırma, 05 Ekim 2026 tarihli MKK kurumsal internet sitesi kaydı ile 12 Ekim 2026 saat 11.00 itibarıyla VAP'ta görüntülenen veriler esas alınarak hazırlanmıştır

MKK tarafından Veri Analiz Platformu'nda (VAP) yayımlanan verilere göre, 12 Ekim 2026 itibarıyla kripto varlık bakiyelerinin toplam piyasa değeri 187,71 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Piyasa değeri, 5 Ekim 2026 tarihindeki 192,37 milyar TL seviyesine göre 4,66 milyar TL (%2,42) azalmıştır. Aynı dönemde yatırımcı sayısı 3.722.728 kişiden 3.743.888 kişiye yükselerek 21.160 kişi (%0,57) artmıştır. Bakiyelerdeki farklı kripto varlık sayısı 1.526 adetten 1.528 adede yükselirken KVMKS'ye üye platform sayısı 43 ile değişmemiştir. 5–12 Ekim 2026 döneminde haftalık işlem hacmi bakımından ilk beş kripto varlık sırasıyla USDT, MAGIC, RLC, OGN ve USDC olmuştur. Yatırımcı profilinde 3.737.937 yerli ve 5.949 yabancı yatırımcı bulunurken; 628.899 kadın, 3.114.329 erkek, 3.743.228 bireysel ve 658 kurumsal yatırımcı kaydedilmiştir.

ULUSAL DÜZENLEMELER KAPSAMINDAKİ GELİŞMELER

Tedbirler Yönetmeliği'nde Değişiklik: Kripto Varlık Transferlerinde Eşik 30.000 TL'ye Yükseltildi

Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 11845), 7 Ekim 2026 tarihli ve 33393 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe girmiştir.

Değişiklikle, tutara bağlı kimlik tespiti gerektiren işlemlere yönelik belirlenen 185.000 TL tutarındaki eşik 370.000 TL'ye, kripto varlık hizmet sağlayıcılar (KVHS) için belirlenen 15.000 TL tutarındaki eşik 30.000 TL'ye yükseltilmiştir. Elektronik transferler ile kripto varlık transferlerinde kimlik tespiti eşiği de 15.000 TL'den 30.000 TL'ye çıkarılmıştır.

Sürekli iş ilişkisi tesisinde kimlik tespiti, tutar gözetilmeksizin zorunlu olmaya devam

etmektedir. Kripto varlık transfer mesajlarında gönderici bilgilerinin teyidine ilişkin eşik de 30.000 TL olarak güncellenmiştir. Bu tutarın altındaki transferlerde gönderici ve alıcının ad/unvan ile cüzdan adresi bilgilerine mesajda yer verilmekte, bu bilgilerin teyidi ise zorunlu

tutulmamaktadır. Ayrıca finansal kuruluşların müteakip işlemlerde internet veya mobil hizmet kanalları ya da SMS ile gönderilen tek kullanımlık kod (SMS OTP) üzerinden doğrulama yapması halinde imza örneği almayabileceği düzenlenmiştir.

ULUSAL RAPORLARDAN YANSIMALAR

MASAK'tan Kiralık Hesaplarla Mücadele Rehberi

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) tarafından yayımlanan [Kiralık Hesaplarla Mücadele Şüpheli İşlem Bildirimi Rehberi](#)'nde, kiralık hesapların yasa dışı bahis, dolandırıcılık ve suç gelirlerinin aklanmasında kullanılmasına ilişkin riskler sektörler bazında ele alınarak KVHS'lere özgü şüpheli işlem göstergelerine de yer verilmiştir. Rehberde, banka veya ödeme ve elektronik para hesaplarında toplanan fonların kripto varlıklara dönüştürülerek platform içindeki diğer hesaplara veya harici cüzdanlara aktarılması nedeniyle KVHS'lerin finansal akışta önemli bir geçiş noktası oluşturduğu belirtilmiştir.

KVHS'ler açısından müşterinin mali profiliyle açıklanamayan yüksek hacimli kripto varlık işlemleri gerçekleştirmesi, çok sayıda farklı banka hesabından aynı müşteri hesabına fon aktarılması, fonların kısa sürede kripto varlıklara dönüştürülerek harici cüzdanlara gönderilmesi, görünürde ilişkisiz müşterilerin aynı veya bağlantılı cüzdanları kullanması, birden fazla hesabın aynı cihaz veya IP adresinden yönetilmesi ve hesapların kısa süreli ya da dönüşümlü kullanılması öne çıkan risk göstergeleri arasında sıralanmıştır. Ayrıca, yasa dışı bahis veya dolandırıcılık gibi suçlarla bağlantılı kiralık hesaplardan gelen fonların aynı KVHS hesaplarında veya ortak cüzdanlarda birleştirilmesi ile müşteri hesaplarının olağan yatırım faaliyetlerinden ziyade yalnızca fon kabul

etme, dönüştürme ve transfer etme amacıyla kullanılması da şüpheli işlem göstergeleri arasında değerlendirilmiştir.

Rehberde, kripto varlık çekimlerine ilişkin bekleme süreleri ve stabil kripto varlık transferlerine yönelik limitlerin etkisizleştirilmesini amaçlayan işlem örüntülerine de dikkat çekilmiştir. Bu kapsamda, bekleme sürelerinin sona ermesinin hemen ardından sistematik biçimde çekim yapılması, işlemlerin farklı müşteri hesaplarına veya cüzdanlara bölünmesi ve stabil kripto varlık limitlerinden kaçınmak amacıyla başka kripto varlıkların geçici olarak kullanılması risk göstergeleri arasında sayılmıştır. Özellikle stabil kripto varlıkların çekim limitlerine takılması durumunda başka bir kripto varlığa dönüştürülerek harici cüzdanlara aktarılması, limitlerin etkisini azaltmaya yönelik bir yöntem olarak ele alınmış; bu amaçla kullanılan kripto varlıklar "ara varlık" olarak tanımlanmıştır.

Kiralık hesap kullanımına ilişkin tespit veya kuvvetli emarelerin ortaya çıkması halinde ise yalnızca şüpheli işlem bildirimi yapılmasıyla yetinilmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu çerçevede, riskin niteliğine göre müşteriyle iletişime geçilmesi, ilave bilgi ve belge talep edilmesi, işlem ve transfer limitlerinin düşürülmesi, belirli işlem türlerinin veya harici cüzdan transferlerinin sınırlandırılması ve gerektiğinde iş ilişkisinin sona erdirilmesi gibi tedbirlerin uygulanabileceği belirtilmiştir.

HAFTANIN KONUSU: BLOKZİNCİR TABANLI MERKEZİYETSİZ KİMLİK SİSTEMLERİ

Günümüzde dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte bankacılık işlemlerinden sosyal medya kullanımına, çevrim içi alışverişten kamu hizmetlerine kadar birçok alanda dijital kimlikler kullanılmaktadır. Kullanıcılar, farklı platformlardan hizmet alabilmek için kişisel bilgilerini paylaşmakta ve çeşitli kimlik doğrulama süreçlerinden geçmektedir. Geleneksel sistemlerde bu bilgiler çoğunlukla

ilgili kuruluşların merkezi veri tabanlarında saklanmakta ve yönetilmektedir. Ancak kişisel bilgilerin farklı platformlarda tekrar tekrar paylaşılması, veri güvenliği riskleri ve kullanıcıların kendi bilgileri üzerindeki kontrolünün sınırlı olması, alternatif kimlik yönetimi modellerine yönelik çalışmaları artırmıştır. Blokzincir teknolojisinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan merkeziyetsiz kimlik

sistemleri (Decentralized Identity Systems), dijital kimliklerin oluşturulması, yönetilmesi ve doğrulanmasında merkezi kuruluşlara olan bağımlılığı azaltmayı amaçlayan yeni bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır.

Blokzincir Tabanlı Merkeziyetsiz Kimlik Sistemleri Nedir?

Merkeziyetsiz kimlik, bireylerin veya kurumların dijital kimlik bilgilerini kendi kontrolleri altında yönetebilmelerine ve bu bilgileri ihtiyaç duydukları taraflarla güvenli biçimde paylaşabilmelerine olanak tanıyan bir kimlik yönetimi modelidir. Geleneksel dijital kimlik sistemlerinde kullanıcıların bilgileri genellikle banka, kamu kurumu veya teknoloji şirketi gibi kuruluşların sistemlerinde tutulurken, merkeziyetsiz kimlik sistemlerinde doğrulanmış kimlik bilgileri kullanıcıların kontrolündeki dijital cüzdanlarda saklanabilmektedir. Bu sistemlerin temelinde merkeziyetsiz tanımlayıcılar (Decentralized Identifiers – DID) bulunmaktadır. DID, bir kişiyi, kurumu veya başka bir varlığı belirli bir merkezi kimlik sağlayıcısına bağlı olmadan tanımlamak amacıyla kullanılabilen benzersiz bir dijital tanımlayıcıdır. Bu tanımlayıcılarla ilişkili kriptografik yöntemler aracılığıyla kullanıcılar, dijital kimlikleri üzerindeki kontrollerini kanıtlatabilmektedir. Merkeziyetsiz kimlik sistemlerini geleneksel yöntemlerden ayıran önemli özelliklerden biri, kişisel bilgilerin tamamının paylaşılmasına gerek kalmadan belirli bilgilerin doğrulanabilmesidir. Örneğin, bir kişinin 18 yaşından büyük olduğunu kanıtlaması gereken bir işlemde doğum tarihini, adresini veya kimlik numarasını açıklamadan yalnızca yaş şartını karşıladığını doğrulaması mümkün olabilmektedir. Böylece kişisel verilerin gereksiz yere paylaşılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Blokzincir Tabanlı Merkeziyetsiz Kimlik Sistemleri Nasıl Çalışır?

Merkeziyetsiz kimlik sistemlerinin işleyişinde DID'lerin yanı sıra doğrulanabilir kimlik bilgileri (Verifiable Credentials – VC) kullanılmaktadır. Bu bilgiler, kimlik belgesi, diploma, sürücü belgesi veya mesleki yeterlilik gibi belgelerin dijital ortamda doğrulanabilir biçimde düzenlenmesini sağlamaktadır. Sistemde kimlik bilgisini düzenleyen kuruluş (Issuer), kimlik bilgisinin sahibi (Holder) ve bilgiyi doğrulayan kuruluş (Verifier) olmak üzere üç temel taraf bulunmaktadır. Sistemin çalışma prensibini bir örnek üzerinden değerlendirecek olursak, üniversiteden mezun olan bir öğrencinin diplomasının dijital ortamda düzenlendiğini varsayalım. Üniversite tarafından oluşturulan doğrulanabilir diploma, öğrencinin dijital cüzdanında saklanabilmektedir. Öğrenci daha sonra bir iş başvurusunda bulunduğunda bu belgeyi işverenle paylaşabilmekte, işveren ise diplomanın gerçekten ilgili üniversite tarafından düzenlenip düzenlenmediğini kriptografik yöntemlerle kontrol edebilmektedir. Böylece diploma doğrulama işlemi için her defasında üniversiteye yeniden başvurulmasına gerek kalmayabilmektedir.

Blokzincir teknolojisi bu süreçte dijital tanımlayıcıların, açık anahtarların ve doğrulama bilgilerinin güvenilir biçimde yönetilmesinde kullanılabilmektedir. Kullanıcıların isim, adres veya kimlik numarası gibi kişisel bilgilerinin doğrudan blokzincir üzerinde saklanması ise zorunlu değildir. Bu bilgiler dijital cüzdanlarda veya güvenli veri saklama sistemlerinde tutulabilirken, blokzincir üzerinde doğrulama işlemlerini destekleyen kayıtlar yer alabilmektedir. Ayrıca sıfır bilgi ispatları (Zero-Knowledge Proofs – ZKP) gibi kriptografik yöntemlerle kullanıcıların belirli koşulları sağladıkları, kişisel bilgilerinin tamamı açıklanmadan kanıtlanabilmektedir. Bununla birlikte, merkeziyetsiz kimlik sistemlerinin tamamında blokzincir kullanılması zorunlu değildir.

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTEN

TSPB Adına İmtiyaz Sahibi

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Genel Yayın Yönetmeni

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Elif Gönençer

Genel Sekreter Yardımcısı

Editör

Meltem Çağlar Çakmak

Müdür / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Editör Yardımcısı

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

İçerik

Azat Bolcal

Müdür Yardımcısı / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Cemre Doğan

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Bu yayınıma www.tspb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: kvhs@tspb.org.tr

Kripto Varlık Piyasası E-Bülteni, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler, hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Raporda yer alan bilgiler referans gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.

Yasal Uyarı:

Bu bültende yer alan bilgi, değerlendirme ve yorumlar genel nitelikte olup, hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi değildir ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilmemelidir. Bülten kapsamındaki görüş, analiz ve veriler yalnızca bilgilendirme amacı taşımakta olup, herhangi bir yatırım aracının alım, satım veya elde tutulmasına yönlendirmemektedir ve öneri niteliğinde değildir. Söz konusu içerikler, yatırımcıların risk ve getiri tercihleri ile mali durumları dikkate alınmadan hazırlanmıştır. Paylaşılan verilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda garanti verilmemektedir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yalnızca mevzuatla belirlenen kriterleri sağlayan yatırımcılara, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş şirketlerle imzalanacak Yatırım Danışmanlığı Sözleşmesi çerçevesinde sunulabilir.

© Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, tüm hakları saklıdır

KAYNAKÇA

<https://cointelegraph.com/news/china-stablecoin-p2p-wallets-crypto-restrictions>
<https://cointelegraph.com/news/ethereums-glamsterdam-upgrade-launches-on-sepolia-testnet>
<https://cointelegraph.com/news/ledger-confirms-unauthorized-hardware-implant-losses-may-exceed-86m>
<https://cointelegraph.com/news/securitize-stock-jumps-launching-tokenized-us-equities-solana>
<https://minfin.gov.gr/se-diavoulefsi-to-neo-plaisio-gia-ofeiletes-kai-servicers-oles-oi-allages-se-idiotiko-chreos-crypto-kai-chrimatopistotiki-agora/>
<https://stabledex.com.tr/kripto-para-dunyasi/blog/merkeziyetsiz-kimlik-nedir-did-ne-demek>
<https://www.chainalysis.com/blog/eastern-asia-crypto-adoption-2026/>
<https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-sets-out-supervisory-expectations-services-related-unauthorised>
[https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2026-10/ESMA75-113276571-1742 Opinion on the provision of crypto asset services in relation to non-MiCA-compliant asset-referenced tokens and e-money tokens.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2026-10/ESMA75-113276571-1742%20Opinion%20on%20the%20provision%20of%20crypto%20asset%20services%20in%20relation%20to%20non-MiCA-compliant%20asset-referenced%20tokens%20and%20e-money%20tokens.pdf)
<https://www.reuters.com/business/energy/oil-rises-middle-east-supply-concerns-persist-amid-shipping-attacks-2026-10-08/>
<https://www.reuters.com/business/fed-policymakers-divided-over-rate-hike-logic-september-minutes-show-2026-10-07/>
<https://www.reuters.com/business/us-services-sector-activity-slows-september-price-pressure-mount-2026-10-05/>
<https://www.reuters.com/world/asia-pacific/imf-chief-warns-energy-shock-growing-debt-ai-risks-threaten-global-growth-2026-10-07/>
<https://www.taxheaven.gr/news/74822/forologhsh-kryptonomismatwn-olo-to-neo-plaisio-se-diaboyleysh?output=printer>
<https://www.w3.org/TR/did/>
[Resmî Gazete, 7 Ekim 2026, Sayı: 33393](#)